

Läsprocessen

To read well, that is, to read true books in a true spirit, is a noble exercise, and one that will task the reader more than any exercise which the customs of the day esteem. It requires a training such as the athletes underwent, the steady intention almost of the whole life to this object. Books must be read as deliberately and reservedly as they were written. [. . .] Yet this only is reading, in a high sense, not that which lulls us as a luxury and suffers the nobler faculties to sleep the while, but what we have to stand on tip-toe to read and devote our most alert and wakeful hours to. (HENRY DAVID THOREAU, Walden)

Eskapism — Icke-eskapism

Nöjesläsning — Seriös läsning (kritisk läsning)

Första läsningen — Andra läsningen

Psykologiska aspekter

- Hastighet
- Vad man minns (ord, citat, meningar, strukturer, plot ...)
- Hur mycket man minns
- Visualisering eller ej
- Svårt att observera sig själv då man läser
- Estetisk eller narrativ upplevelse

Vad gör man när man läser?

Wittgenstein: Don't take it as a matter of course, but as a remarkable fact, that pictures and fictitious narratives give us pleasure, occupy our minds.

Är det bra att läsa?

Gunnar Ekelöf: Läsandet måste ha näring i verklighetsupplevelse, man måste ha gjort erfarenheter för att känna igen sig i det lästa. Och för att få nya eller fördjupade erfarenheter. Annars lär man bara livets bokstav.

Läsarsubjektivitet

Wolfgang Iser: Läsandet är en arena där författaren och läsaren tillsammans uppför ett fantasiskådespel.

Joseph Conrad: Vilka underbara goda nyheter att just du tycker om min bok, ty man skriver bara halva boken, andra hälften får läsaren ta hand om.

Hur ska man läsa

Puddingläsare (Henry James). “De läser den — äter upp den — och så är det inget mer med det.”

“Går man till fackfolk rekommenderar de samtliga långsam, eftertänksam, klarvaken läsning. Läsaren uppmanas att samtala med författaren och kritiskt pröva hans text.”

Känner vi oss smartare än vi är?

“En god bok ger läsaren en förnimmelse av att det är vår egen erfarenhet vi läser om. När litteraturen är som bäst tycker vi att vi plötsligt minns något viktigt som vi vetat men glömt.”

Tolstojs hustru som renskriver:

“När jag sätter mig att skriva, förs jag bort i en värld av poesi och emellanåt förefaller det mig till och med som om det icke är din roman som är så bra utan jag som är så klok.”

Extra

The act of reading, as defined by Wolfgang Iser, is a process of "becoming conscious": "The constitution of meaning not only implies the creation of a totality emerging from interacting textual perspectives [. . .] but also, through formulating this totality, it enables us to formulate ourselves and thus discover an inner world of which we had hitherto not been conscious" (The Act of Reading 58).

Critical reading in this perspective is no longer an ancillary activity, passively receiving the "imprint" of the text, but in Wolfgang Iser's well-known formulation "a dynamic process of recreation" (The Reading Process" 279) which allows the reader to formulate "alien" thoughts and perspectives but also to question existing perspectives and norms (The Act of Reading 147).

In reading reflexively, the reader both actualizes the text, giving it significance, and constitutes herself as a reading subject. The

interpretation of a particular text is thus "completed in the self-interpretation of a subject who henceforth understands himself better, who understands himself differently, or who even begins to understand himself" (Ricoeur 194-5).